

Messe som sprenger alle grenser

konsert kirkemusikk

Leonard Bernstein: «Mass»
Bergen Operakor, Bergen Kammerkor
Ragazzi, Bjørgvin Jentekor, korister fra
Jentekoret ved Høgskolen i Bergen
Solister og orkester

Regi: Bruno Berger Gorski
Dirigent: Anne Randine Øverby
Johanneskirken

Norgespremiere på Leonard Bernsteins
kontroversielle messe fra 1971

De fleste forbinder Leonard Bernstein med «West Side Story» (komponist) og hans virke som berømt klassisk dirigent som søkte inspirasjon fra mange musikalske kilder. Bernstein var også en forkjemper for Gustav Mahlers musikk som bare for en generasjon siden var uglesett som «gigantomansk og banal» blant forståelsepåerne. «Lennie» har selv mange likheter med Mahler, de var begge komponister, toppdirigenter, hadde jødisk bakgrunn og virket i store musikkbyer som Wien og New York. Bernsteins messe fra 1971 er et ekko av 1960-tallets USA preget av Vietnamkrig, rasemotsetninger, hippieopprør og oppløsning av samfunn og idealer. I denne sammenhengen har Bernstein laget en messe som henter inspirasjon fra en lang rekke kilder: Katolsk messe, klassisk musikk, jazz, blues, rock, gospel, folkemusikk og enda mer. I tillegg er det lagt opp til mange dansescener og koreografi som skal understøtte tekstene av Stephen Schwarrz og «Lennie» selv. Uroppførelsen i Washington DC i 1971 hadde invitert president Nixon som æresgjest, men han dukket aldri opp.

Bernsteins «Mass» var rett og slett et kontroversielt stykke musikk som eliten hadde vanskeligheter med å fordøye. Opera Bergen har timet Norgespremieren godt, fordi problemstillingene i «Mass» er minst like aktuelle i dag. Årsaken til at verket ikke spilles så ofte, er de gigantiske tekniske kravene som stilles til kor og solister. Det er derfor gledelig å konstatere at Bergen Operakor sammen med andre kompetente korekretter løste den formidable oppgaven med glans. Solistene Anooshah Golesorki og Tone Kvam Thorsen var også i det definitive toppsjiktet hva musikalske soloprestasjoner angår, og de øvrige solistene briljerte med full beherskelse av rock, gospel og klassisk sang. Johanneskirken fungerte teknisk og akustisk tilfredsstillende i en slik stor scenisk oppsetning med lys og kostymer. Leonard Bernsteins «Mass» utfordrer publikum med sin kolossale musikalske bredde og kraftige sceniske virkemidler. Her skildres mennesker i alle livssituasjoner, og mot slutten er det en prest som kolliderer og finner en ny vei for sitt virke. Et høyaktuelt tema som treffer oss midt i magen. Dirigent Anne Randine Øverby leder det store apparatet med en dirrende musikalsk og dramatisk nerve. Hun formidler med et tiltalende orkester og sangere Bernsteins gigantiske messe usensurert og ærlig. Dette er et unikt musikalsk kunstverk som angår oss alle. Forestillingen gjentas onsdag og fredag.

ESPEN SELVIK

BT 19.04.10